

Organización de Xordos de Galicia

**MEMORIA DE
ACTIVIDADES**

2016

DISCAPACIDADE SENSORIAL

INDICE

1. ORGANIZACIÓN DE XORDOS DE GALICIA-XOGA

1.1. Presentación

1.2. Nosa Misión, Visión

1.3. Composición da Xunta Directiva

2. SERVIZOS DIRIXIDOS ÓS NOSOS GRUPOS DE INTERESE

2.1. Regrada e non regrada

2.2. Asistencial

- Servizo de Asesoramento e Orientación
- Servizo de Intérpretes e Guiaintérpretes de Lingua de Signos
- Servizo de Acompañamento
- Servizo de Proximidade
- Voluntariado

3. ACTOS/EVENTOS ANUAIS

4. OUTRAS ACCIONS

Organización de Xordos de Galicia “XOGA”

1.1. Presentación de Xoga

¿Quen Somos?

A **Organización de Xordos de Galicia** xurde no ano 1.990 como entidade de carácter provincial, e no ano 2.015 un grupo de Persoas con Discapacidade Sensorial, as súas familias, profesionais cunha forte idea, convicción e pretensión de crear unha soa organización dirixida a persoas con discapacidade sensorial (discapacidade auditiva, visual e de linguaxe) e que fora ante todo unha organización participativa, flexible e aberta a todos para así conseguir dunha mellor forma e o mesmo tempo igualitaria a hora de defender os dereitos fundamentais, así coma lograr mellorar a calidade de vida e benestar das persoas con discapacidade sensorial da Comunidade Autónoma de Galicia. Por este motivo comezaron un proceso transformador que culminou o 2 de Novembro do 2.015 coa modificación estatutaria o convertírese nunha entidade de carácter autonómico denominada na actualidade **Organización de Xordos de Galicia** (en diante **Xoga**).

A **Xoga** é unha entidade de iniciativa social, sen ánimo de lucro que se rexe polos principios democráticos, cúa ferramenta válida para a representación dos intereses das persoas con discapacidade sensorial (discapacidade auditiva, visual e de linguaxe), as súas Familias, Profesionais en tódolos ámbitos da sociedade, desenrolando un traballo de interlocución para ofertar unha serie de Servizos e Actividades accesibles as persoas con discapacidade sensorial (discapacidade auditiva, visual e de linguaxe) da Comunidade Autónoma de Galicia que estean asociadas a **Xoga**, segundo o Artigo 6º e 7º dos seus Estatutos.

Así mesmo, no futuro poderían integrarse outros asociados, segundo o establecido na Lei Orgánica 1/2002, de 22 de marzo reguladora do dereito de asociación e demais normas do ordenamento xurídico español e da Comunidade de Galicia, así como as que en cada momento lle sexan de aplicación.

Nembragantes, os Servizos e Actividades que ofertará e realizará **Xoga** non están restrinxidas exclusivamente a beneficiar os seus membros Asociados, senón abertas a calquer usuario (tanto persoas físicas coma xurídicas) interesados en coñecer aspectos propios da Comunidade Xorda, estes poden ser:

- Persoas con discapacidade auditiva (persoas con discapacidade auditiva que se comuniquen mediante os distintos medios de comunicación coma a Lingua de Signos, Lingua Oral, etc).

- Persoas con discapacidade visual (se comuniquen mediante os distintos medios de comunicación coma Lingua de Signos, Lingua Oral, etc).
- Persoas con problemas de Linguaxe (persoas con discapacidade no linguaxe, fala e voz).
- Persoas oíntes (fillos, irmáns, tíos...) de persoas con discapacidade sensorial.
- Amigos de persoas con discapacidade sensorial.
- Profesionais (mestres, logopedas, etc).
- Entidades Públicas ou Privadas de toda a Comunidade Autónoma de Galicia.

Segun os Estatutos que rexen, para o cumprimento do seus fins e o desenrolo dos Servizos e Actividades, a **Xoga** contará con tódolos medios persoais e materiais adecuados para a organización idónea, podendo promover a constitución doutras delegacións ou participar na que xa estean constituídas cando resulte conveniente a tales efectos.

1.2.A nosa Misión, Visión

A nosa Misión

Representar e defender os intereses globais das persoas con discapacidade sensorial e das súas familias, ante a sociedade, administracións e demais institucións, sensibilizando a sociedade en relación ca xordeira ea xordocegueira e promovendo o diagnóstico precoz e a atención temperá.

A nosa Visión

Dende Xoga traballamos para previr a xordeira ea xordocegueira, promover o diagnóstico precoz, a intervención temperá tanto a nivel sanitario como educativo, e converternos en centro referente en deficiencia sensorial.

1.3.Composición da Xunta Directiva

Os seguintes Membros da Xunta Directiva foron elixidos, segan o Artigo 17º dos Estatutos de **Xoga** en Pontevedra.

Cargo	Nome e Apelidos
• Presidenta	Dª. Mª Jesús Monterde García
• Secretario Xeral	Dª. Pilar Iglesias Fernández
• Tesoureira	Dª. Rosa María Piñeiro Castro
• Vogal	Dª. Carla Fernández Fernández

SERVIZOS DIRIXIDOS OS NOSOS GRUPOS DE INTERÉS

2.1. Formación Regrada e non Regrada

Entendido coma un servizo que, dotado do equipamento e condicións necesarias, se poidan impartir cursos de formación ocupacional dentro do Plan de Inserción Profesional da Xunta de Galicia, así como cursos de formación básica, lecto-escritura, técnicas de busca de emprego, habilidades sociais, así como actividades formativas e culturais que ó longo do tempo poidan ir xurdindo, entre os máis destacados son;

Cursos de Comunicación de Lingua de Signos, impartesen a través de **Xoga** van dirixidos a persoas oíntes (familiares, amigos, profesionais, etc) que desexen comunicarse mediante a Lingua de Signos coas persoas con discapacidade auditivas, estes cursos constan A1, A2, B1 e B2 teñen unha duración total de 60 horas cada nivel e realizase segan cada ano escolar.

O obxectivo destes cursos é de sensibilizar a problemáticas das persoas con discapacidade auditiva e dar a coñecer dita lingua a sociedade maioritariamente oínte, este é o primeiro paso para lograla inclusión entre persoas con discapacidade auditiva e oíntes, dado que esta modalidade lingüística constitúe a lingua natural das persoas con discapacidade auditiva que conforman a nosa Comunidade.

Impartesen en **Xoga** cursos e talleres que van dirixidos a persoas con discapacidade sensorial:

- a) **Reciclaxe de Lingua de Signos.**
- b) **Autonomía Persoal dende as Novas Tecnoloxías.**
- c) **Cursos de lecto-escritura (galego e castelán).**

2.2. Asistencial

Entendido coma un centro no que se ofertan servizos de carácter asistencial, con certos recursos, en primeiro lugar, os/as Intérpretes e Guíaintérpretes de Lingua de Signos e outros profesionais coma traballadores sociais, profesores de lingua de signos, logopedas, psicólogos, etc. Con este Centro preténdese conceder autonomía persoal e xurídica as persoas con discapacidade sensorial.

Neste senso tódolos profesionais traballadores sociais, psicólogo, logopeda, etc deben desenrola-lo seu servizo cunha metodoloxía participativa: **traballar “con” e non “para”**.

Traballase “con” e “dende” os propios suxeitos, tendo en conta a súa lingua, súa historia, súa cultura e a súa identidade social.

Servizo de Asesoramento e Orientación; a finalidade primordial do servizo é a de mellora-la calidade de vida das persoas con discapacidade sensorial, a través da procura de respostas e solucións axeitadas ás necesidades específicas de cada persoa ou do colectivo no seu conxunto.

As actuacións de carácter asistencial que consideran ás persoas con discapacidade sensorial como suxeitos pasivos e receptores de servizos, converten a estas persoas en meros suxeitos da intervención social. Debemos ter en conta unha dimensión fundamental, as respostas e solucións creativas que aportan os propios suxeitos implicados e utiliza-las súas propias respostas para resolver as situacións que presentan.

Servizo de Intérpretes e Guáinterpretes de Lingua de Signos, ofertado ás Persoas Xordas, Xordocegas, ás súas familias e ó resto da sociedade, maioritariamente oínte, para cando precisen un Intérprete e Guáinterprete de Lingua de Signos en calquera situación diaria na que se poida precisar.

Estes servizos de interpretación ou tradución desenvolveranse a través dos distintos medios tecnolóxicos e presenciais existentes na actualidade:

- a) **Servizos Puntuais:** chamadas telefónicas, acompañamentos persoais a consultas médicas, reunións veciñais e outras actividades da vida diaria.
- b) **Servizos Protocolarios:** son os realizados nos plenos, electorais, dentro das administracións públicas.
- c) **Servizos Políticos:** son aqueles coma mitins, charlas,....a efectos políticos.
- d) **Servizos Educo-Formativos:** a tradución dos cursos de formación básica e ocupacional que se desenvolvan nas aulas do Centro de Formación.
- e) **Servizos Xurídicos:** son os realizados no xulgado, policía nacional, etc e nos diferentes departamentos pertencentes a administracións de xustiza.
- f) **Servizos Culturais-Lúdicos:** nas obras de teatro, signoguías, visitas culturais,etc.

Servizo de Acompañamento; son actuacións dirixidas a mitigar as necesidades de acompañamento dos colectivos mais desfavorecidos os maiores , adultos e menores dentro da nosa comunidade e na sociedade en xeral:

- a) Para paliar e previr situacións de exclusión principalmente pola súa deficiencia na lecto-escritura tanto en galego coma en castelán, ou calquera outro idioma escrito e oral.
- b) Sexa un referente para a correcta inclusión persoal, escolar y social das persoas con discapacidade sensorial.

Servizo de Proximidade; este servizo, consiste en acercar ás persoas con discapacidade sensorial ás instalacións de **Xoga** para que poidan solicitar ou participar nos servizos e actividades que levemos a cabo, en especial, de índole formativo e cultural. Creemos importante crear este servizo atendendo á realidade das persoas que viven nas zonas rurais de Galicia, xa que a dispersión xeográfica e a falta de transporte público dificultan os desprazamentos destas persoas, agravando as situacións de illamento social. Ademais, o baixo nivel económico derivado do desemprego ou, no seu caso, das percepcións de pensións asistenciais, impiden que estas persoas poidan facer uso de outro tipo de transporte de natureza privada como, por exemplo, os taxis, debido ó importante custo económico que supón.

Co cal sería atendido por dúas persoas condutoras que recollan en dous “monovolumen” ás persoas da zona rural que desexen participar de calquera actividade que levemos a cabo. Xustifícase a necesidade de contar con dous condutores e dous monovolumen pola dispersión xeográfica e o illamento destas persoas nas zonas rurais e pola limitación das prazas destes vehículos.

Servizo de Voluntariado; Xoga promove o voluntariado, mediante o compromiso de persoas voluntarias formadas especificamente para o fin proposto e no marco dun proxecto estable, dirixido ós sectores mais vulnerables da comunidade xorda: as persoas xordocegas e persoas xordas en situación de illamento social e comunicativo.

ACTOS/EVENTOS ANUAIS

A **Xoga** realiza anualmente actos/eventos conmemorativos. Iniciativas que supoñen un paso mais para a súa promoción, protección e normalización, e que responde a un camiño forxado co esforzo, tesón e compromiso.

Grazas o traballo coordinador de **Xoga**, o noso momento organizativo, as familias, centros, administracións públicas e outras organización privadas e do terceiro sector.

Tratase de oportunidades importantes para difundir unha imaxe positiva das persoas con discapacidade sensorial, con mais facilidade adoptaranse actitudes de tolerancia e empatía entre a cidadanía. A declaración deste día promoverá o recoñecemento cidadán destas reivindicacións e servirá ademais, para chamar a atención o conxunto da sociedade sobre o noso colectivo.

Canto maior se o recoñecemento e a su transcendencia para moitas persoas con discapacidade sensorial, con mais facilidade adoptaranse actitudes de tolerancia e empatía entre a cidadanía. A declaración deste día promoverá o recoñecemento cidadán destas reivindicacións e servirá ademais, para chamar a atención o conxunto da sociedade sobre o noso colectivo.

Celebraremos a capacidade galega de pontes de sensibilización e coñecemento mutuo, e comprobaremos cómo cada vez mais, impóñense principios de solidariedade e de equidade social. Estes días mencionados no párrafo inferior converteranse nun motivo máis para recordar a necesidade de sumar esforzos para que todos, sen exclusión, poidamos exercer os nosos dereitos como cidadáns.

Data	
21 de Febreiro	Día Internacional da Lingua Materna (nenos xordos e oíntes con lingua de signos)
08 de Marzo	Día Internacional da Muller Traballadora
17 de Maio	Día das Letras Galegas=Lingua de Signos Galega
14 de Xunio	Día Nacional das Linguas de Signos Españolas
24 de Setembro	Día Internacional das Persoas Xordas
30 de Setembro	Día Internacional do Tradutor e Intérprete
25 de Novembro	Día Internacional contra a Violencia de Xénero
03 de Decembro	Día Internacional da Discapacidade
05 de Decembro	Día Internacional do Voluntariado

OUTRAS ACCIÓNS

FARO DE VIGO
VIÑEIRO 18 DE MARZO DE 2010

O nome de Castelao xa se pode expresar tamén na linguaxe de signos

O programa de actividades do Ano Castelao iniciará por primeira vez no seu calendario aos 62 concellos da provincia

AL • Puntos de exposicións programadas en clínicas e centros de audiolingüaxe e linguaxe de signos, ofrecendo en 2010. O programa de actividades do Ano Castelao iniciará por primeira vez no seu calendario aos 62 concellos da provincia.

As actividades do Ano Castelao iniciarán o seu calendario aos 62 concellos da provincia. O programa de actividades do Ano Castelao iniciará por primeira vez no seu calendario aos 62 concellos da provincia.

PONTEVEDRA • 7

Os participantes no acto de presentación do programa de actividades do Ano Castelao en Pontevedra. A esquerda, o alcalde de Pontevedra, Xosé María Sainza, e o presidente da Xunta de Galicia, Alberto Núñez Feijóo, xunto a outros membros do goberno autonómico e do goberno central.

PONTEVEDRA • CULTURAL • 33

Castelao é un signo

A Deputación levará aos 62 concellos da provincia unha programación cultural na honra do autor, que inclúe exposicións, concertos, música e obradoiros. A asociación Xordos de Galicia (Xoga) presenta o xesto que identificará ao de Rianxo na linguaxe de signos

Unha programación cultural na honra do autor, que inclúe exposicións, concertos, música e obradoiros. A asociación Xordos de Galicia (Xoga) presenta o xesto que identificará ao de Rianxo na linguaxe de signos.

Unha programación cultural na honra do autor, que inclúe exposicións, concertos, música e obradoiros. A asociación Xordos de Galicia (Xoga) presenta o xesto que identificará ao de Rianxo na linguaxe de signos.

Implantados para poder escuchar a vida

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

Tecnología para una necesidad

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

6 • PONTEVEDRA

“Ser criada por personas sordas fue duro tanto para mis padres como para mí”

Distintas actividades celebran hoy el Día Nacional de la Lengua de Signos

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

De los insultos en el colegio a “la casa del sordomudo”

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor. Un aparato, unha operación, unha vida. Y el fin del aislamiento. Eso quieren María, Santiago y Víctor.

Celebración del Día Nacional de la Lengua de Signos

■ El Concello y la Organización de Xordos de Pontevedra celebraron ayer una acción simbólica para celebrar el Día Nacional de la Lengua de Signos. Repartieron entre los funcionarios una pieza audiovisual grabada por personas con pérdida auditiva con palabras y pequeñas frases que ayudan a los trabajadores municipales en la atención a este colectivo.

Rafa Vázquez

Jornadas para que la población se ponga en la piel de las personas sordociegas

► La Casa Azul acogió ayer varias actividades con motivo del Día Internacional de la Sordoceguera

NOELIA SOAGE

PONTEVEDRA. «La sordoceguera es un tema ajeno. Vivimos en un mundo en el que parece que hasta que no nos toque personalmente algo así, no sabemos que carencias tienen», destacó ayer la presidenta de la Organización de Xordos de Galicia (Xoga), María Jesús Monterde. La Casa Azul acogió una conferencia, con motivo del Día Internacional de la Sordoceguera, en la que su principal objetivo era «sensibilizar y dar a conocer Xoga, porque somos un colectivo muy pequeño, pero que está aquí como un recurso más. Además, es una entidad que abarca toda la discapacidad auditiva, incluida la sordoceguera», añadió Monterde.

Durante la conferencia de ayer, organizada por Xoga, la Federación Española de Sordoceguera (Fesoco) y la Asociación de Sordocegos de Castilla y León (Asocyl), se trataron los siguientes temas: «¿Qué es la sordoceguera?», «O día a día dunha persoa con xordocegueira, necesidades, que se pode facer» y «O bastón branco e roxo». Además, a partir de las 20.00 horas, los sordociegos y sus familiares y amigos pudieron disfrutar de una jornada de puertas abiertas en la que también tuvieron ocasión de merendar.

«Muchas veces si hablas con una persona sordociega y no le

Un grupo de personas sordociegas durante la conferencia de ayer en la Casa Azul. JAVIER CERVERA-MERCADILLO

ves el bastón, o si ves a una persona sorda con un implante o audífono, no sabes que tiene ese problema. La verdad es que es una discapacidad invisible. Es más, al intentar interactuar la gran mayoría de las veces no te va a responder, por lo que puedes llevarte una reacción negativa que no es. Esta situación se da porque hay un desconocimiento, pero no porque la sociedad no quiera saber», explicó la presidenta de Xoga. «Lo

que hay que intentar es sensibilizar y explicarle a la sociedad qué carencias tenemos para llegar a ellos y así que la sociedad nos acompañe», añade.

Desde la Asociación de Xordos de Galicia, junto a la Federación Española de Sordoceguera, están tratando de realizar actividades que, aunque está «por determinar qué características tendrán», incluirán un taller de gafas de simulación de problemas visuales

y un taller de orientación y movilidad con el uso del bastón. Si se desarrollará pronto un taller de manipulación de alimentos para las personas sordociegas.

Ambas asociaciones indicaron que les «gustaría seguir por esta línea, hacer más trabajos y así conseguir sensibilizar a toda la ciudadanía». Además, María Jesús Monterde, destacó que en Pontevedra «estamos muy contentos porque la administración

si está sensibilizada ante esta situación y ahora hay que dar pasos para construir. De hecho, poquito a poquito van a ir saliendo actividades y buenas novedades. Lo importante es empezar y empezar a trabajar».

DATOS. De forma orientativa y según el Manual de referencia da Xordocegueira, editado por la Federación Española de Sordoceguera, una persona con esta discapacidad es aquella que tiene combinación de discapacidad visual y auditiva. Se estima que hay por los menos 40 personas con sordoceguera por cada 100.000 habitantes, según censos realizados en otros países europeos, aunque no se definió actualmente ningún baremo específico para la detección de la sordoceguera porque la comunidad sordociega es muy diversa en cuanto a la etiología, grado de afectación sensorial y de autonomía.

APOYOS. Desde el Concello y la Deputación de Pontevedra se involucran con la Organización de Xordos de Galicia para que cada vez estos puedan realizar más actividades, obradoiros y charlas que consigan ayudar y dar difusión a este colectivo de la forma que lo necesitan. Además, el presidente de la Comisión de Bienestar Social, Políticas de Igualdade de Xénero e Normalización Lingüística de la Deputación da Coruña, Xoán Manuel Sande Muñiz, destaca en el manual que «estamos persuadidos da necesidade de implementar medidas que contribúan ao sostementamento e expansión dun vizoso sistema público de servizos sociais que garanta dereitos e servizos á cidadanía».